

Narodowy Bank Polski

ma wyłączne prawo emitowania znaków
pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Oprócz monet i banknotów powszechnego obiegu
NBP emituje także monety i banknoty kolekcjonerskie.

Emisja wartości kolekcjonerskich
stanowi okazję zarówno do upamiętniania
ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania
zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Od 1996 roku NBP emituje także
dwuzłotowe monety okolicznościowe
powszechnego obiegu ze stopu Nordic Gold.

Wszystkie monety i banknoty emitowane przez NBP
są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

MONETY EMISJI 2013 MONETY EMISJI 2013

**Narodowy Bank Polski planuje wprowadzenie
do obiegu w dniu 8 kwietnia 2013 r.
monet o nominałach 200 zł, 10 zł i 2 zł,
upamiętniających Cypriana Norwida.**

Informacje o planie emisji oraz o sposobie zamiany monet
2 zł ze stopu Nordic Gold znajdują się na stronie:

www.nbp.pl/monety

Sprzedaż monet kolekcjonerskich emitowanych przez NBP
jest prowadzona w serwisie Kolekcjoner
(aukcja internetowa/sklep internetowy) pod adresem:

www.kolekcjoner.nbp.pl

K | KOLEKCJONER

oraz w oddziałach okręgowych NBP.

Monety zostały wyprodukowane
w Mennicy Polskiej S.A. w Warszawie.

Skład i druk: Drukarnia NBP

NBP

Narodowy Bank Polski

monety

POLSKIE OKRĘTY

Kuter raketowy „Gdynia”

Polskie Okręty: kuter raketowy „Gdynia”

● ORP „Gdynia”, o numerze burtowym „423”, był trzecim polskim okrętem noszącym tę nazwę. Należał do kutrów raketowych radzieckiego projektu „205” (określanego w NATO jako typ „Osa I”). Okręty projektu „205” początkowo sklasyfikowano jako małe okręty raketowe. Przez długi czas informacje o nich były tajne. Początkowo stosowano inny system numerów burtowych, które często były zmieniane.

● ORP „Gdynia” był jednym z ponad 400 małych okrętów uderzeniowych produkowanych od lat 50. do 80. zeszłego wieku w Leningradzie, Władywostoku i Rybińsku. Projekt kutra raketowego „205”, zaplanowanego jako nosiciel przeciwokrętowych kierowanych pocisków raketowych P-15, sprawdzonych podczas wojny arabsko-izraelskiej 1967 roku i indyjsko-pakistańskiej 1971 roku, powstał w leningradzkim Centralnym Biurze Konstrukcyjnym (CKB-5). Licencyjną produkcję podjęły również Chiny i Korea Północna. Późniejsze wprowadzenie zmodernizowanych pocisków P-15U o składanych skrzydłach zainicjowało budowę kutrów projektu „205U” („Osa-II”), dysponujących mniejszymi cylindrycznymi wyrzutniami raketowymi. Ostatnią zmianą było wprowadzenie w latach 70. raket P-15M (P-20). Te małe okręty raketowe, oprócz polskiej i radzieckiej marynarki wojennej, służyły też we flotach Algierii, Angoli, Beninu, Bułgarii, Chin, Egiptu, Etiopii, Finlandii, Indii, Iraku, Libanu, Libii, Korei Północnej, Kuby, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Rumunii, Somalii, Syrii, Jemenu, Jugosławii i Wietnamu.

● Po podjęciu decyzji o wprowadzeniu do Marynarki Wojennej uzbrojenia raketowego, Polska zakupiła na początku lat 60. trzynaście kutrów raketowych projektu „205”, które były wcielane do służby w latach 1964–1975. Nosiły nazwy polskich portów bałtyckich. Początkowo wchodziły w skład 3 Brygady Kutrów Torpedowych, od 1971 r. – 3 Flotylli Okrętów.

● Z upływem lat okręty utraciły wartość bojową. Wycofywanie ich ze służby rozpoczęto w 1984 roku, a zakończono w roku 2006 skreśleniem z listy floty dwóch ostatnich jednostek. W 2008 roku postanowiono zachować ORP „Władysławowo” w Muzeum Oręża Polskiego, skąd w roku 2010 został przeholowany do Kołobrzegu i tam ustawiony na lądzie jako eksponat skansenu morskiego.

● „ORP „Gdynia” został zbudowany w Stoczni Rzecznej w Rybińsku. Do Polski trafił jako trzeci okręt tego typu. 7 września 1965 roku wszedł do służby w 3 dywizjonie kutrów torpedowych 3 Brygady Kutrów Torpedowych w Gdyni. Następnie, od roku 1971 do wycofania z Marynarki Wojennej, znajdował się w składzie 2 dywizjonu kutrów raketowo-torpedowych gdynskiej 3 Flotylli Okrętów. W listopadzie 1989 roku, zachowując nazwę, został przeklasyfikowany na okręt patrolowy o numerze burtowym „301” i w czerwcu 1991 roku przekazany do Morskiego Oddziału Straży Granicznej (MOSG), jako jeden z trzech okrętów tego typu. Jeszcze tego roku został przebudowany i pozbawiony zasadniczego uzbrojenia, które zastąpiono podwójną 25-milimetrową uniwersalną armatą morską 2M-3M. Następnie oznakowany „SG-301” służył do 1 marca 1995 r. początkowo w Pomorskim Dywizjonie MOSG w Świnoujściu, a następnie w Kaszubskim Dywizjonie MOSG w Gdańsku.

● Dowódcami „Gdyni” byli dwaj późniejsi dowódcy Marynarki Wojennej – kpt. mar. Romuald Waga i por. mar. Ryszard Łukasik oraz kpt. mar. Jan Dziżyński, kpt. mar. Henryk Grunert, por.

mar. Maciej Drogosiewicz, por. mar. Zenon Jakubowski, por. mar. Szczepan Halarewicz i por. mar. Jacek Choczyński.

● Kuter raketowy projektu „205” miał 172 tony wyporności standardowej, przy 38,6 m długości, 7,6 m szerokości i zanurzeniu 2,7 m. Napęd zapewniały trzy silniki wysokoprężne, każdy o mocy 2940 kW. Osiągał prędkość ekonomiczną 15 węzłów, a maksymalną 37 węzłów, miał zasięg 800 mil morskich przy prędkości 25 węzłów, jego autonomiczność wynosiła 5 dób, a załoga liczyła 30 osób. Uzbrojenie stanowiły cztery pojedyncze wyrzutnie przeciwokrętowych kierowanych pocisków raketowych P-15 lub P-15M (P-20) (według NATO - SS-N-2A/C Styx albo Modified Styx), poczwórna wyrzutnia przeciwlotniczych kierowanych pocisków raketowych Strzała-2M (według NATO - SA-N-5 Grail) oraz dwie podwójne 30-milimetrowe uniwersalne armaty morskie AK-230.

Walter Pater

Muzeum Marynarki Wojennej

● W dniu **13 marca 2013 r.** Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monetę z serii „Polskie Okręty”, upamiętniającą kuter raketowy „Gdynia”, o nominale **2 zł**, wykonaną stemplem zwykłym ze stopu Nordic Gold.

N O M I N A Ł 2 Z Ł

metal stop **CuAl5Zn5Sn1** ■ stempel zwykły ■ średnica **27,00 mm**
masa **8,15 g** ■ wielkość emisji do **800.000 szt.**

AWERS: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Po bokach orła oznaczenie roku emisji: 20-13, poniżej orła napis: **ZŁ 2 ZŁ**. W otoku napis: **RZECZPOSPOLITA POLSKA**, poprzedzony oraz zakończony sześcioma perełkami. Pod orłem, po prawej stronie, znak mennicy: **M/W**.

REWERS: Centralnie, na tle morza, stylizowany wizerunek Okrętu Rzeczypospolitej Polskiej „Gdynia”. U góry, po lewej stronie, półkolem napis: **KUTER RAKIETOWY**. U dołu napis: „**GDYNIA**”.

NA BOKU: Ośmiokrotnie powtórzony napis: **NBP**, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Projektant awersu: **EWA TYC-KARPIŃSKA**

Projektant rewersu: **GRZEGORZ PFEIFER**